

Botulismus- Kazuistika

ZLATA MAREŠOVÁ

Mezikrajský seminář epidemiologů

Pardubice 17. 5. 2017

HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY

Počty hlášených infekcí v ČR dle KMN 10 v letech 2007 - 2016

Rok	2007	2008	2009	2010	2011
A05	70	84	106	100	381
A05.1	1	1	1	0	0
Rok	2012	2013	2014	2015	2016
A05	14	203	177	793	127
A05.1	0	4	1	1	0

A05 Alimentární intoxikace

A05.1 Botulismus

Botulismus

- *Clostridium botulinum* (skupiny I, II, III, IV)
- Produkují termolabilní toxiny A-G – blokují nervosvalový přenos. Toxiny ničí zahřátí na bod varu.
- Přísně anaerobní, sporulující (100°C – 6 hod. var)
- ID: 12 hod – 3 dny (6 hod – 10 dnů)
- Možný exitus – porucha dýchání již za 24-48 hodin
- Charakteristické příznaky viz popis případu
- Rekonvalescence několik měsíců

Osobní anamnéza: A.S. * 1982, žena

- Běžné dětské nemoci, dárce krve
- 20. 3. 2015 odjezd k rodině do Karlovarského kraje
- 23. 3. 2015 příjezd do Prahy
- PP 21. 3. 2015 bolesti v zádech, od rána pocit rozostřeného vidění, zvracení, žlutá průjemovitá stolice, poté zácpa
- 22. 3. 2015 pocit větší žízně, horší polykání tuhého sousta, zaskakování do nosu
- 23. 3. 2015 pocit dvojitého vidění, na blízko rozostřeně, do dálky od cca 1m dvojitě

Anamnéza dle dokumentace

- 18. 3. (středa) jedla sushi v Regiojetu z Ostravy, kamarádka jedla s ní – byla bez obtíží
- 19. 3. (čt.) párky v plastovém obalu z Alberta,
- 20. 3. (pá) nakládaná zelenina ze sáčku, která se jí nezdála, doma v lednici 10 dní, část snědla, zbytek vyhodila, další potraviny jedla vždy s někým

Onemocnění a vyšetření

- 24. 3. 2015 vyšetřena ambulantně na Neurologické klinice ve FN v Motole
- Vyšetření CT mozku a základní laboratorní vyšetření
- Objednána MRI na 25. 3. 2015 v Berouně, výsledek: Bez vysvětlující patologie v CNS

Vyšetření a hospitalizace

- 26. 3. 2015 kontrola
Neurologická klinika FNM a 2. LF UK, v noci zhoršení, hůře se jí mluví, včera 2x zvracela, pocit zhoršené citlivosti L poloviny obličeje, stresová inkontinence, akutní příjem k dovyšetření v 9.31 hod
- Neurol. nález při příjmu: lucidní, spolupracuje, orientovaná, unavená, lehce zpomalené PM tempo, lehká dysartrie, bez fatické poruchy

Vyšetření a hospitalizace

- MN: perimetr orientačně v normě, bulby ve středním postavení, nedotáhne při abdukci bilat., nystagmus 0, diplopie při všech pohledových směrech, ptóza víček bilat., zornice izokorické, mydriatické, fotoreakce 0 bilat., hypestezie L tváře (dermatom V/2+3), hypomimie, dávivý reflex 0, dysfagie, polykání obtížné, uvula ve střední čáře, jazyk plazí středem, nepokousán

Závěr vyšetření

- Ptóza víček bilat., areaktivní mydriáza bilat., horizont. diplopie, paréza n. VI bilat., periferní paréza n. VII bilat., bulbární syndrom, sfinkterová porucha
- 1. příznak: rozostřené vidění
- Provedená vyšetření: KO, likvor na borelie, sérum: na borelie, mycoplasma pneumoniae, Chlamydia trachomatis, Helicobacter pylori - vše negativní Chlamydophila pneumoniae (Ig G +),

Závěr vyšetření

- Sérum:
EBV anti EBNA 1 IgG –anamnestické protilátky,
HSV protilátky negativní
VZV detekce IgG protilátek
CMV anamnestické protilátky

27. 3. 2015 v 11 hod. překlad na JIP Infekční kliniky
na Bulovce po konzultaci s Toxikologickým
informačním střediskem

- Dg: Progredující kraniální neuropatie s poruchou
mikce a zácpou- susp. otrava botulotoxinem

Hospitalizace JIP Infekční klinika

- Kůže subikterická, hlava pokl. nebolestivá, výstupy n. V nebol., m.n. ptóza víček bilat. cca 5 mm štěrbina, zornice lehce anizokorické, mydriáza nereagující na osvit, cca 1 cm, levá mírně širší, fotoreakce bilat. 0, rozostřený vizus na blízko, do dálky diplopie ve všech polohách, nedotahuje bulby do krajních poloh, paréza n. VI bilat., bez nystagmu. Symetrická paréza n. VII, bilat., vyhlazené vrásky, oslabené mrkání, cení méně, hypomimie.

Hospitalizace JIP Infekční klinika

- Lehká dysartrie, ale artikuluje správně, bez fatické poruchy. Tekutiny polyká bez zakuckávání, sliny polyká.
- Zaveden PMK, sfinkterová porucha, zácpa.
- Meningy- šíje vázne při dotažení, Lassegue negativní, neposazována, DK bpn
- Dg: Progredující kraniální neuropatie s poruchou mikce a zácpou- susp. otrava botulotoxinem

Hospitalizace JIP Infekční klinika

- Pac. převzata jako jasné klinické podezření na otravu botulotoxinem, 27. 3. 2015 podáno sérum Botulism – Antitoxin Behring – celkem 500 ml – bez reakce
- Od 28. 3. se stav postupně zlepšuje–lépe polykala, lépe mluvila, od 29. 3. se zlepšuje diplopie i hypomimie tváře, postupně pije a jí kašovitou stravu
- 31. 3. překlad na stand. oddělení, zlepšování stavu, při dimisi 9. 4. 2015 ještě potíže s akomodací očí do blízka, kontrola 20. 4. 2015

Laboratorní průkaz na myších

- Test od 28. 3. 2015 v Zdravotní ústav - Ostrava
- Neutralizační pokus ze séra, plasmy nemocného
- 29. 3. 2015 úhyn 1. myšky,
průkaz toxinu uzavřen jako **pozitivní**
- 2. myška suspektní příznaky
- Kontrolní 2 myši negativní
- Opakované vyšetření 30. 3. 2015 negativní
- Test se provádí na 8 myších

Epidemiologické šetření

- hlášeno 1. 4. 2015 (stř.) HS Štefánikova 17 odpoledne, ihned epid. šetření s nemocnou, vede si písemně jídelníček, 19. 3. tuňák ve vl.šťávě konz, dtto doma,
- 20. 3. žampiony konz., testovací vzorek, dostal Ahold jako testovací potravinu pro výběrové řízení – konzumace s kolegyní v práci - t.č. na dovolené v Dominikánské rep.
- S HV ihned šetření v Aholdu Czech republic a.s. Radlická 520/17, Praha 5. **Nařízení okamžitého stažení všech konzerv žampionů-testovací vzorek**
- Informace MZ

Epidemiologické šetření

- Testovací vzorek: „italský nápis, béžový, trochu větší, tehda nejhezčí, krájené plátky v nálevu, samootevírací“. Neví kdo jí dal konzervu. Vždy, když dojde k ukončení testování výrobků, jsou zbylé potraviny rozdány mezi pracovníky Aholdu

Epidemiologické šetření a HVPBÚ

- 2. 4. 2015 odebrány 2 vzorky orig. baleného tuňáka v domácnosti (dat. spotřeby do 10. 5. 2017 a 11. 5. 2017) + 1 vzorek s dat. spotřeby do 10. 5. 2017 v prodejně Hypermarket Albert. Vzorek žampionů dle popisu nebyl ve firmě dohledán. Mix zeleniny ve sladkokyselém nálevu dat. spotřeby od 10. 4. do 20. 4. 2015 v prodejně v době kontroly nenalezen
- 3 vzorky konzervy tuňáka otestovány ve ZÚ se sídlem v Ostravě, průkaz Cl. botulinum a Botulotoxin A,B,C - **NEGATIVNÍ**

Rozhodnutí odd. HVPBÚ

- Rozhodnutím ze 3. 4. 2015 **pozastavení oběhu výrobků** Wellness tuňák ve vlastní šťávě s přídavkem vody – kousky, vyrobené ve Vietnamu, dodavatel NEKTON- Vrňata s.r.o., datum minimální trvanlivosti do 10. 5. 2017, 11. 5. 2017 podezřelých ze zdravotní závadnosti do doby výsledku laboratorního vyšetření vzorků odebraných v prodejně Albert, Radlická 117, Praha 5 a u postižené osoby.

Rozhodnutí odd. HVPBÚ

- Rozhodnutím ze dne 30. 4. 2015 ukončení pozastavení oběhu výrobků podezřelých ze zdravotní závadnosti na základě negativních laboratorních vyšetření

Závěr:

- Kazuistika ukazuje nezbytnost spolupráce více oddělení OOVZ
- Edukace zdravotnických pracovníků o výskytu onemocnění ojediněle se objevujících
- Edukace veřejnosti o výskytu onemocnění ojediněle se objevujících

Děkuji za pozornost.

